

Pan
Rafał JURKOWLANIEC
Wojewoda Dolnośląski

LWR-410-27-01/2009
P/09/061

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu przeprowadziła kontrolę w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu, zwanym dalej „DUW”, w zakresie funkcjonowania numeru alarmowego 112 na terenie województwa dolnośląskiego w latach 2007-2009 (sierpień).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 20 października 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Wojewody Dolnośląskiego w zakresie wprowadzania w województwie dolnośląskim jednolitego europejskiego numeru alarmowego 112 używanego w sieci telefonów stacjonarnych i komórkowych, mimo stwierdzonych uchybień, nie mających istotnego wpływu na kontrolowaną działalność.

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do przygotowania organizacyjnego DUW do realizacji zadań nałożonych na wojewodów ustawą z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym², a od dnia 10 lutego 2009 r. ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw³, w zakresie

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz.U. Nr 191, poz. 1410 ze zm.

³ Dz.U. z 2009 r. Nr 11, poz. 59.

planowania, organizowania i koordynowania systemem ratownictwa medycznego oraz tworzenia centrów powiadamiania ratunkowego. Zadania te, stosownie do regulaminu organizacyjnego DUW, do 27 lutego 2008 r. realizował Wydział Polityki Społecznej oraz Wydział Zarządzania Kryzysowego DUW. Po tym dniu realizację powyższych zadań powierzono natomiast jednemu Wydziałowi DUW, tj. Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego. W wyniku podejmowanych w przedmiotowym zakresie działań m.in.:

1. W końcu 2006 r., do czasu utworzenia w województwie dolnośląskim centrów powiadamiania ratunkowego, Wojewoda Dolnośląski powierzył przyjmowanie zgłoszeń z obszaru województwa dolnośląskiego na numer alarmowy 112 z telefonów stacjonarnych, z wyłączeniem Wrocławia i powiatu wrocławskiego - jednostkom Państwowej Straży Pożarnej, a z telefonów mobilnych z terenu całego województwa - jednostkom Policji. Odpowiednie porozumienia w tej sprawie podpisane zostały przez Wojewodę Dolnośląskiego z Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej oraz Komendantem Wojewódzkim Policji we Wrocławiu w dniu 28 grudnia 2006 r. Izba zwraca jednakże uwagę, iż przepisy stanowiące podstawę zawarcia tych porozumień oraz określające powierzone zadania centrów zostały uchylone z dniem 10 lutego 2009 r. poprzez art. 4 odpowiednio pkt 2 i 8 powołanej wcześniej ustawy o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw. Po uchyleniu tych przepisów jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej oraz Policji nie zaprzestały przyjmowania zgłoszeń alarmowych oraz obsługi numeru alarmowego 112. Przepisy obowiązujące od 10 lutego 2009 r., wprowadzone do ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej⁴ wymienioną wyżej ustawą z 5 grudnia 2008 r. przewidują również utworzenie centrów powiadamiania ratunkowego, choć w innej strukturze niż określonej w uchylonych z dniem 10 lutego 2009 r. przepisach ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

Stosownie do przepisu art. 7 ustawy o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw wojewodowie zostali również upoważnieni do powierzenia, w drodze porozumień, wykonywania zadań centrów powiadamiania ratunkowego innym podmiotom, ale na czas określony (do 31 grudnia 2011 r.). W tym stanie rzeczy kontynuowanie wykonywania zadań centrów powiadamiania ratunkowego zarówno przez jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej jak i Policji, zdaniem

⁴ Dz.U z 2002 r. Nr 147, poz. 1229 ze zm.

Najwyższej Izby Kontroli wymaga zaktualizowania porozumień powierzających ich wykonywanie (dostosowania do przepisów znowelizowanej z dniem 10 lutego 2009 r. ustawy o ochronie przeciwpożarowej).

Zgłoszenia na numer 112 z obszaru Wrocławia i powiatu wrocławskiego od 2005 r. obsługuje Centrum Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego we Wrocławiu bez wymaganego pisemnego powierzenia przez Wojewodę Gminie Miejskiej we Wrocławiu realizacji takiego zadania⁵.

2. W 2007 r. wyznaczono należący do Skarbu Państwa obiekt przy ul. Jaworowej 9-11 na siedzibę centrum powiadamiania ratunkowego, mającego funkcjonować (w myśl obowiązującego wówczas art. 25 ust. 1 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym) w strukturze Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. Na adaptację tego obiektu na potrzeby takiego centrum pozyskano wówczas do budżetu województwa dolnośląskiego z rezerw celowych budżetu państwa 7.749 tys. zł. Mimo że Rada Ministrów ujęła tę kwotę w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2007 r.⁶ (co umożliwiło jej wydatkowanie także w 2008 r.), na budowę i wyposażenie centrum powiadamiania ratunkowego w województwie dolnośląskim wykorzystano 175 tys. zł (na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej adaptacji na potrzeby centrum wymienionego wcześniej obiektu przy ul. Jaworowej 9-11 we Wrocławiu). Podnieść w tym miejscu jednakże należy, że w wyniku powołanej wcześniej ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r., zmieniającej koncepcję funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego w Polsce, a w szczególności w związku z wyłączeniem organizowanego centrum ze struktur urzędów wojewódzkich, odstąpiono od dalszej realizacji tej inwestycji. W tym stanie rzeczy nie wykonanie zaplanowanej do sfinansowania ze środków, które nie wygasły z upływem 2007 r. adaptacji budynku na potrzeby centrum powiadamiania ratunkowego, nie spowodowało negatywnych konsekwencji. W wyniku objęcia przedmiotowej sprawy kontrolą wykonania budżetu województwa dolnośląskiego w 2008 r., przedstawiając Panu Wojewodzie uwagi i wnioski z tej kontroli w wystąpieniu pokontrolnym P/08/165 LWR-410-01-1/2009 z dnia 20 kwietnia 2009 r. wykazano potrzebę rozpoznania możliwości wykorzystania dokumentacji na

⁵ Do 9 lutego 2009 r. art. 61 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, a po tym dniu art. 7 ustawy o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw.

⁶ Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2007 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz.U. Nr 241, poz. 1760)

adaptację budynku przy ul. Jaworowej 9-11 na inne cele niż centrum powiadamiania ratunkowego przez DUW, lub innego zarządcę tego budynku.

3. Wojewoda Dolnośląski uczestniczył w wypracowywaniu koncepcji funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego na obszarze województwa dolnośląskiego, z zastosowaniem m.in. telefonu alarmowego 112. W tym zakresie w korespondencji prowadzonej pomiędzy DUW a Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Komendantami Wojewódzkimi Policji i Państwowej Straży Pożarnej rozpatrywano m.in. szereg wariantów lokalizacyjnych i funkcjonalnych centrów powiadamiania ratunkowego. Dla wypracowania niektórych szczegółowych rozwiązań funkcjonalnych nawiązano współpracę z sąsiednimi wojewodami (Opolskim, Wielkopolskim oraz Lubuskim).

Rezultatem przedmiotowych działań było opracowanie Wojewódzkiego Planu Działania Systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego dla województwa dolnośląskiego na lata 2008–2010, którego jednym z podstawowych elementów są centra powiadamiania ratowniczego. Według aktualnej wersji tego planu, po zmianach wynikających z ustawy o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw, zaplanowano na obszarze województwa dolnośląskiego funkcjonowanie wojewódzkiego centrum powiadamiania ratunkowego, jako wspólnego stanowiska kierowania Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej i lekarza koordynatora ratownictwa medycznego oraz 12 centrów powiadamiania ratunkowego obsługujących obszar od 1 do 4 powiatów.

W ocenie Izby istniejący do czasu rozpoczęcia kontroli system lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy 112 nie działa z wystarczającą precyzją (rzetelnie). Wykonane podczas trwania kontroli połączenie z telefonu mobilnego na numer 112 we Wrocławiu zlokalizowało dzwoniącego z niepewnością ponad 650 m. Centrum Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego we Wrocławiu przyjmujące zgłoszenia z telefonów stacjonarnych we Wrocławiu i powiecie wrocławskim, w ogóle nie lokalizowało dzwoniących (adresów dzwoniących abonentów). Karty kryptograficzne umożliwiające za pośrednictwem przeglądarki internetowej lokalizację zakończenia sieci TP S.A, z której zostało wykonane połączenie, choć zostały udostępnione Państwowej Straży Pożarnej – jak wynika z informacji Dolnośląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej – nie mogły być przekazane Centrum Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego

we Wrocławiu. Porozumienie w sprawie uzyskiwania informacji o lokalizacji zakończenia sieci za pośrednictwem przeglądarki internetowej z wykorzystaniem certyfikatów wygenerowanych przez Centrum Certyfikacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji zawarte w styczniu 2008 r. przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Komendantem Głównym Policji, Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej, a 5 operatorami telekomunikacyjnymi obejmowały bowiem wyłącznie jednostki Policji i Państwowej Straży Pożarnej.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o:

1. *Uregulowanie formalno–prawne obsługi numeru alarmowego 112 z podmiotami wykonującymi zadania centrów powiadamiania ratunkowego, poprzez:*
 - *zaktualizowanie porozumień powierzających realizację zadań centrów powiadamiania ratunkowego jednostkom Państwowej Straży Pożarnej oraz Policji,*
 - *podjęcie negocjacji z Miastem Wrocławiem ukierunkowanej na zawarcie porozumienia powierzającego formalnie tej jednostce samorządu terytorialnego realizację zadań centrów powiadamiania ratunkowego.*
2. *Podjęcie działań ukierunkowanych na udostępnienie Centrum Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego we Wrocławiu kart kryptograficznych umożliwiających lokalizację zakończenia sieci TP S.A, z której zostało wykonane połączenie na numer 112 z obszaru Wrocławia i powiatu wrocławskiego.*

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Wojewody o przedstawienie, w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Pan Wojewoda ma prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.